Konklusioner vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om sport som en platform for social inklusion gennem frivilligt arbejde

(2017/C 189/09)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION OG REPRÆSENTANTERNE FOR MEDLEMSSTATERNES REGERINGER, FORSAMLET I RÅDET,

MINDER OM,

1. at sport er den mest udbredte sociale og frivillige aktivitet i Europa. Mange mennesker interesserer sig for sport, og den spiller en vigtig rolle med hensyn til at bringe mennesker fra forskellige baggrunde sammen,

2. at de europæiske samfund står over for udfordringer, hvis de skal forblive sammenhængende og inklusive. Frivilligt arbejde inden for sport som et engagement i samfundet kan støtte social integration, bidrage til aktivt medborgerskab og anvendes til at tackle social udstødelse ([1]),

3. at frivilligt arbejde inden for sport kan skabe en stærkere følelse blandt samfundets sårbare af at være en del af dette. Dette kan bidrage til at fremme aktivt medborgerskab. Disse rådskonklusioner anerkender mangfoldigheden i det europæiske samfund og tager sigte på at rette indsatsen mod grupper, der risikerer at blive marginaliseret, nemlig migranter og flygtninge ([2]), ældre, personer med handicap og sårbare unge ([3]),

ANERKENDER,

4. at trods en kun langsom genopretning efter den økonomiske og finansielle krise er en række af EU's medlemsstater fortsat med at bekæmpe fattigdom og social udstødelse ([4]). Social inklusion kræver ligebehandling af alle grupper i samfundet og et særligt fokus på deltagelse,

5. at konflikter, kriser og ustabile situationer i tredjelande har medført en hidtil uset stigning i antallet af migranter og flygtninge ([5]) i Europa siden 2010 og har udløst en flygtninge- og migrantkrise i Europa, hvor EU's medlemsstater har svært ved at klare tilstrømningen,

6. at den fælles erklæring fra Rådet, Kommissionen og Europa-Parlamentet om EU's lovgivningsmæssige prioriteter for 2017 tager sigte på at adressere de mest presserende udfordringer, som EU står over for i dag. Den fælles erklæring indeholder seks specifikke områder, der bør behandles som en prioritet. Hensynet til EU's sociale dimension og en reform og udvikling af EU's migrationspolitik er blandt disse seks prioriterede områder ([6]),

7. at frivilligt arbejde inden for sport kan nå ud til mennesker på internationalt, nationalt, regionalt og lokalt plan, tilskynde til aktivt medborgerskab samt være et stærkt socialt værktøj på mange områder. Det kan hjælpe med til at integrere det stigende antal migranter, bekæmpe social udstødelse eller øge solidariteten mellem generationerne samt bidrage til ligestillingen mellem kønnene. Det spiller en integrerende rolle med hensyn til at skabe social samhørighed og inklusive sociale fællesskaber. Her spiller de lokale myndigheder i samarbejde med sportsklubber, foreninger og andre enheder, som benytter sport som et middel i deres arbejde, en afgørende rolle,

([1]) Med social udstødelse menes den proces, som presser folk ud på kanten af samfundet, hvilket begrænser deres adgang til ressourcer og muligheder, indskrænker deres deltagelse i det normale sociale og kulturelle liv og får dem til at føle sig marginaliserede, magtesløse og diskriminerede.

([2]) Dette dokument henviser til integration af migranter og flygtninge i overensstemmelse med konklusionerne vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer om integration af tredjelandsstatsborgere, der opholder sig lovligt i EU, vedtaget den 9. december 2016 (dok. 15312/16).

([3]) Grupper, der har en højere risiko for fattigdom og social udstødelse end befolkningen generelt. Etniske mindretal, migranter, personer med handicap, hjemløse, personer, der kæmper med stofmisbrug, isolerede ældre samt unge møder ofte problemer, der kan føre til yderligere social udstødelse, f.eks. lavt uddannelsesniveau og arbejdsløshed eller underbeskæftigelse.

([4]) Social Policy Reforms in the EU: A Cross-national Comparison Social Inclusion Monitor Europe (SIM) –Reform Barometer. Jan Arpe, Simona Milio, Andrej Stuchlik (red.)

([5]) Hvidbog om Europas fremtid — EU-27 i 2025: overvejelser og scenarier, s. 4 »Flygtningekrisen, hvor 1,2 mio. mennesker kom til Europa i 2015, er af et omfang, vi ikke har set magen til siden anden verdenskrig« (jf. også fodnote 3).

([6]) Fælles erklæring om årlig interinstitutionel programmering for 2017 — Godkendelse. dok. 15375/16.

8. at ældre udgør en vigtig og stadig større del af det europæiske samfund og den europæiske økonomi, kultur og hverdag. En kombination af faktorer såsom lav indkomst, dårligt helbred, alderdom og/eller kønsbaseret forskelsbehandling, nedsat fysisk eller mental kapacitet, arbejdsløshed, isolation, misbrug og begrænset adgang til tjenester kan alle medvirke til at øge risikoen for fattigdom og social udstødelse ([7]) for nogle i denne gruppe. Frivilligt arbejde inden for sport kan hjælpe disse ud af isolation og få dem til at dele deres erfaringer og derved støtte en dialog mellem generationerne,

9. at frivilligt arbejde inden for sport ud over at udvikle en bred vifte af færdigheder og kompetencer giver unge mulighed for ikkeformel og uformel læring, så de kan få positive sociale holdninger, der bygger på værdier, som udvikles gennem sport ([8]). Frivilligt arbejde inden for sport kan også fungere som et sikkerhedsnet for unge uden uddannelse eller beskæftigelse, som befinder sig på kanten af samfundet ([9]),

10. at lige muligheder for personer med handicap giver dem mulighed for at deltage som frivillige inden for sport på lige fod med andre ([10]). Alle personer med handicap bør have ret til fuld adgang til sportsaktiviteter, herunder som frivillige ([11]),

ANERKENDER,

11. at 7 % af EU's borgere ifølge Eurobarometerundersøgelsen fra 2014 siger, at de deltager i frivilligt arbejde, der understøtter sportsaktiviteter ([12]). Undersøgelsen viser, at en tredjedel af de adspurgte bruger mere end seks timer om måneden på frivilligt arbejde, og at 8 % bruger 21 timer eller mere,

12. at frivilligt arbejde spiller en central rolle med hensyn til at inkludere mennesker i et socialt fællesskab ved at styrke aktive borgeres rolle, øge beskæftigelsesegnetheden og fremme værdier og tværkulturel dialog. Frivilligt arbejde inden for sport kan antage forskellige former og udføres lejlighedsvist (f.eks. forberedelse og tilrettelæggelse af lokale, regionale, nationale og internationale sportsarrangementer) eller mere regelmæssigt på daglig basis (f.eks. aktiviteter, der udføres for at drive forskellige sportsorganer eller -foreninger) ([13]),

13. at der fortsat ikke foreligger dokumentation til støtte for politikker på området social inklusion og frivilligt arbejde inden for sport. Hidtil har der ikke været en systematisk, tværnational undersøgelse med fokus på de politiske forhold og de økonomiske og sociale konsekvenser og strukturelle karakteristika i forbindelse med sportsforeninger, -forbund og -klubber samt andre enheder, der fremmer social inklusion og frivilligt arbejde inden for sport ([14]) ([15]),

14. at det europæiske solidaritetskorps' mål er at give flere unge mennesker mulighed for at deltage i en bred vifte af solidaritetsaktiviteter gennem frivilligt arbejde, beskæftigelse, praktikophold eller lærlingeuddannelser for at bidrage til at adressere vanskelige situationer overalt i Europa. Det kan hjælpe dem med at udvikle kompetencer, som de både har brug for på arbejdsmarkedet og med henblik på et aktivt medborgerskab. Dette kan igen bidrage til at fremme social inklusion og europæiske værdier ([16]),

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE TIL

15. at undersøge og godkende frivilligt arbejde inden for sport som en platform for social inklusion. Dette kan gøres ved at støtte og tilskynde de lokale og regionale myndigheder i samarbejde med sportsklubber og -organisationer, herunder ikkestatslige organisationer, der anvender sport som en metode i deres arbejde, til at give adgang til

([7]) Active Senior Citizens for Europe — A Guide to the EU (2012) AGE Platform Europe.
([8]) EUT C 372 af 20.12.2011, s. 24.
([9]) Promoting Inclusion and Fundamental Values through Formal and Non-Formal Learning: EU Level measures to implement the Paris Declaration.
([10]) EUT C 326 af 3.12.2010, s. 5.
([11]) KOM(2010) 636 endelig — »Den europæiske handicapstrategi 2010-2020: et nyt tilsagn om et Europa uden barrierer«.
([12]) Sport and Physical Activity Special Eurobarometer 412 (2014).
([13]) Ekspertgruppen om Udvikling af Menneskelige Ressourcer inden for Sport. Henstillinger om tilskyndelse til frivilligt arbejde inden for sport, bedste praksis vedrørende juridiske og skattemæssige mekanismer.
([14]) Projektet »Social Inclusion and volunteering in sports clubs in Europe« (SIVSCE) med støtte fra Den Europæiske Unions program Erasmus+ (2015-2017).
([15]) European Sport Inclusion Network (ESPIN) — Promoting Equal Opportunities of Migrants and Minorities through Volunteering in Sport.
([16]) Artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union.

socialt udstødte. Dette vil tjene til at fremme og udvikle innovative metoder til at tilskynde til social inklusion af mindretal og sårbare grupper, herunder isolerede ældre, sårbare unge, personer med handicap, migranter og flygtninge ved at fremme frivilligt arbejde inden for sport og derved udruste disse mindretal med nye færdigheder og gøre sport til en livsstil for dem,

16. at fremme frivilligt arbejde inden for sport blandt mennesker fra alle dele af samfundet, herunder migranter, ældre, personer med handicap og sårbare unge,

17. at udvikle og fremme frivilligt arbejde inden for sport som et værdsat pædagogisk koncept, der skal medtages på tværs af de forskellige niveauer af uformel og ikkeformel læring, med inddragelse af ungdoms- og sportsorganisationer og andre interessenter i civilsamfundet og styrkelse af samarbejdet mellem dem. Dette kunne omfatte uddannelsesprogrammer i samarbejde med sportsorganisationer, hvilket understreger fordelene ved fysisk og mentalt velvære samt betydningen af frivilligt arbejde inden for sport,

18. at fremme frivilligt arbejde gennem tilrettelæggelse af større sportsarrangementer i samarbejde med sportsbevægelsen. Større sportsarrangementer kan være en god mulighed for at skabe passende vilkår for uddannelse af frivillige og hjælpe dem med at erhverve de nødvendige kompetencer,

OPFORDRER EUROPA-KOMMISSIONEN TIL

19. at støtte udvekslingen af god praksis og viden om frivilligt arbejde inden for sport i alle EU's medlemsstater i betragtning af dette frivillige arbejdes bidrag til og indvirkning på social integration,

20. at overveje at støtte tværnationale initiativer (f.eks. udveksling af god praksis, undersøgelser, netværk og projekter), der fokuserer på gennemførelse af nationale og internationale strategiske tiltag vedrørende social inklusion inden for rammerne af EU's finansieringsprogrammer, navnlig Erasmus+ og Den Europæiske Socialfond, med fokus på frivilligt arbejde inden for sport,

OPFORDRER KOMMISSIONEN OG MEDLEMSSTATERNE TIL INDEN FOR DERES RESPEKTIVE KOMPETENCEOMRÅDER

21. at betragte den europæiske idrætsuge som et initiativ til at fremme frivilligt arbejde inden for sport og inddrage personer fra alle dele af samfundet. Den kan være et middel til at nå ud til alle dele af samfundet gennem aktiviteter i dårligt stillede områder og tiltrække frivillige inden for sport fra disse områder,

22. at fremme anerkendelse og validering af ikkeformel og uformel læring, der er opnået gennem frivilligt arbejde inden for sport, navnlig gennem anvendelsen af europæiske værktøjer og europæisk vejledning ([17]), der kan lette validering og forbedre sammenligneligheden, gennemsigtigheden og en bedre anerkendelse af erhvervede læringsresultater. Målet vil være at undersøge, hvordan frivilliges status kan styrkes for at sikre anerkendelse af de kompetencer, de har erhvervet,

23. at fremme anvendelsen af struktur- og investeringsfondene og Samhørighedsfonden med henblik på infrastruktur samt andre programmer, så sportsklubber kan forbedre de herskende sociale forhold, navnlig i områder med en høj koncentration af grupper, der risikerer at blive marginaliseret,

24. at fremme idéen om et europæisk solidaritetskorps blandt sportsorganisationer og tilskynde dem til at deltage i dette initiativ, således at unge, der er aktive inden for sport, kan få bedre adgang til dette program,

OPFORDRER IDRÆTSBEVÆGELSEN TIL AT OVERVEJE

25. at tilskynde til inklusion af migranter og flygtninge, ældre, personer med handicap og sårbare unge i forskellige roller som frivillige inden for breddeidrætten gennem tilrettelæggelse af små og større sportsarrangementer og ved at gøre det lettere at blive indsluset i frivilligt arbejde inden for breddeidrætten for at styrke de pågældende personer,

26. at udvikle samarbejdet med sportsorganisationer, ungdomsorganisationer og andre ikkestatslige organisationer om, hvordan man kan støtte, hverve og fastholde frivillige for at maksimere mulighederne for frivilligt arbejde inden for sport, eksempelvis inden for rammerne af større sportsarrangementer,

([17]) Rådets henstilling af 20. december 2012 om validering af ikkeformel og uformel læring (EUT C 398 af 22.12.2012, s. 1).

27. at skabe lærings- og uddannelsesmuligheder for at forbedre det frivillige personales færdigheder i sportsorganisationer, herunder migranter og flygtninge, ældre, personer med handicap, sårbare unge og andre mindretal, samtidig med at man adresserer kapacitetsopbygning blandt dem, der er ansvarlige for rekruttering og styring af forskellige grupper af frivillige,

28. at tilskynde til lige muligheder i sportsklubber, herunder ligebehandling af grupper, der risikerer at blive marginaliseret, med hensyn til medlemskab og deltagelse som frivillige i klubber,

29. at fremme inddragelsen af ældre i sportsklubber og integrationen af ældre frivillige og udnytte deres værdifulde livserfaringer i sportsstrukturer på alle niveauer.

BILAG

Følgende nøgledokumenter understreger betydningen af frivilligt arbejde inden for sport som et redskab til social inklusion:

1. Europa 2020-strategien og et af dens syv flagskibsinitiativer, der fremhæver behovet for vækst og jobskabelse, som vil hjælpe personer, der befinder sig på fattigdomsgrænsen og er socialt udelukkede, med at få et værdigt liv og tage aktiv del i samfundet (dok. 7110/10).

2. Rådets konklusioner af 18. november 2010 om sportens rolle som kilde til og drivkraft for aktiv social inklusion (EUT C 326 af 3.12.2010, s. 5).

3. Meddelelse om EU-politikker og frivilligt arbejde: Anerkendelse og fremme af frivillige aktiviteter på tværs af grænserne i EU (KOM(2011) 568 endelig).

4. Rådets konklusioner om den rolle, som frivilligt arbejde inden for sport kan spille med hensyn til at fremme aktivt medborgerskab (EUT C 372 af 20.12.2011, s. 24).

5. Rådets henstilling af 20. december 2012 om validering af ikkeformel og uformel læring (EUT C 398 af 22.12.2012, s. 1).

6. EU-arbejdsplanen for sport (2014-2017) (EUT C 183 af 14.6.2014, s. 12).

7. Sport and Physical Activity Special Eurobarometer 412 (2014).

8. Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: En ny dagsorden for færdigheder i Europa: En fælles indsats for at styrke den menneskelige kapital, beskæftigelsesegnethed og konkurrenceevnen (dok. 10038/16).

9. Konklusionerne vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer om integration tredjelandsstatsborgere, der opholder sig lovligt i EU, vedtaget den 9. december 2016 (dok. 15312/16).

10. Fælles erklæring om årlig interinstitutionel programmering for 2017 (dok. 15375/16).

11. Investering i Europas unge

    a) Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Investering i Europas unge (dok. 15420/16).

    b) Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — Et europæisk solidaritetskorps (dok. 15421/16).

12. Ekspertgruppen om Udvikling af Menneskelige Ressourcer inden for Sport. Henstillinger om tilskyndelse til frivilligt arbejde inden for sport, bedste praksis vedrørende juridiske og skattemæssige mekanismer (december 2016).

13. European Sport Inclusion Network (ESPIN) — Promoting Equal Opportunities of Migrants and Minorities through Volunteering in Sport.

14. KOM(2010) 636 endelig — Den europæiske handicapstrategi 2010-2020: et nyt tilsagn om et Europa uden barrierer.